

Isirenkime AKVARIUMA

Akvariumas –

tai maža dalelė gamtos, įkurdinta Jūsų namuose. Gražiai suderinti komponentai, žaliuojantys vandens augalai ir ramiai plaukiojančios spalvotos žuvelės suteikia namams harmonijos, o mums – poilsio ir ramybės.

Yra du pagrindiniai akvariumų tipai – tai gėlavandenis ir jūrinis akvariumai. Kerinčio grožio egzotiškas jūrinis akvariumas reikalauja daugiau žinių, patirties, laiko ir lėšų, todėl pradėti rekomenduojama nuo paprastesnio, bet ne mažiau įdomaus gėlavandens akvariumo įsirengimo.

Kaip išsirinkti tinkamą akvariumo formą?

Akvariumo formos pasirinkimas – kiekvieno individualaus skonio ir vaizduotės reikalas, tačiau svarbu atsižvelgti ir į patalpos, kurioje jis stovės, suplanavimą, interjerą. Akvariumas turi derėti prie aplinkos, o ne išsiskirti iš jos.

Akvariumas gali būti apvalus, trikampis, šešiakampis, aštuonkampis ar net lenktu stiklu, tačiau formą reikia derinti prie namų aplinkos.

Akvariumo vietos parinkimas

Įsigijus akvariumą pirmiausia reikėtų tinkamai parinkti jam vietą. Labiau akvariumui tinka ramesnė, atokiau nuo tiesioginių saulės spindulių esanti patalpos vieta. Be to, tamsesnėje patalpos vietoje įrengtas akvariumas atrodo gražiau.

Akvariumą būtina statyti ant lygaus bei tvirto pagrindo. Kartu su akvariumu galima įsigyti specialiai jam skirtą spintelę, kurioje galima „paslėpti“ visą jo išorinę įrangą.

Svarbu atsiminti, kad akvariumą bus sunku perkelti. Be to, dekoruotas ir pripildytas vandens jis svers kur kas daugiau, todėl iš anksto įsitikinkite, kad baldas, ant kurio įrengsite akvariumą, yra pakankamai tvirtas ir stabilus.

Akvariumo įrengimas

Įsigijus akvariumą pirmiausia jį reikia kruopščiai išplauti. Jokiu būdu negalima tam naudoti cheminių valymo priemonių, netgi išorinei akvariumo daliai. Pakaks akvariumą kruopščiai išplauti karštu vandeniu ir kempine, ant jos užpylus specialiai akvariumo valymui skirtos priemonės, pavyzdžiui, „Sera Ph-minus“.

Išvalius reikia patikrinti, ar akvariumas sandarus, todėl reikia pripilti vandens ir 2–3 valandas stebėti, ar iš jo nelaša vanduo. Jeigu akvariumo išorėje nepastebite besisunkiančio vandens – jis tinkamas naudoti.

Akvariumui įrengti prireiks: grunto, vandens filtro, vandens šildytuvo bei termometro, akvariuminių lempų, oro kompresoriaus (jei jo nėra vandens filtrė), gyvų ar dirbtinių vandens augalų bei dekoracijos elementų.

Gruntas

Akvariumo įrengimas prasideda nuo grunto parinkimo. Gruntas, kaip ir vandens augalai, turėtų kiek įmanoma atitikti pasirinktų žuvelių gamtinę aplinką, todėl renkantis akvariumo gyventojas būtinai pasidomėkite, kokioje aplinkoje jos gyvena natūralioje gamtoje.

Daugeliui žuvų rūšių tinka smulkus smėlinis gruntas. Tiesa, pastebėta, jog žuvytės akvariume su tamsiu gruntu būna ryškiaspalvės ir elgiasi ramiau. Priešingai, virš šviesaus grunto žuvys būna baikšnios bei neramos, žuvelių spalvos nublinksta, nes jos mėgina užsimaskuoti. Ketinant sodinti augalus, grunto reikėtų pripilti ne mažiau kaip 5 cm, tam, kad pakaktų vietos augalų šaknims.

Filtravimas

Norint nuolat džiaugtis sveikomis ir gražiomis žuvytėmis, skaidriu ir švriu akvariumo vandeniu, būtina pasirūpinti akvariumo filtravimu. Naudojant filtrą galima ne tik mechaniniu būdu susiurbti įvairius smulkius nešvarumus ir maisto likučius, bet ir dėl filtru esančių mikroorganizmų vanduo bus išvalomas ir biologiškai.

Gamintojai siūlo keletą rūšių filtrus: vidinius, išorinius, pakabinamus ir dugninius.

Vidiniai filtrai dažniausiai būna nedidelio tūrio. Nedideliame akvariume, mechaniskam dalelių surinkimui, tokio filtro pakaks. Renkantis svarbu prioritetą teikti didesnės talpos filtrui. Vidiniai filtrai, dėl pakankamai nedidelės kainos, yra vieni populiariausių, tačiau vienas jų trūkumų – jie dedami į patį akvariumą, todėl atrodo nelabai estetiškai. Žinoma, sumaniai dekoruojant akvariumą, šį filtrą galima paslėpti.

Vidinis filtras

Pakabinami filtrai labai panašūs į vidinius, jie skiriasi tik tuo, kad yra tvirtinami akvariumo išorėje, pavyzdžiui, prie galinės sienelės, o į patį akvariumą dedamas tik vamzdelis, kuriuo siurbiamas oras.

Išoriniai filtrai paprastai būna didelės talpos. Jie įrengiami akvariumo išorėje, todėl iš karto reikia apgalvoti, kur visa ši įranga bus slepiama. Dažniausiai tokie filtrai įrengiami po akvariumu esančioje spintelėje.

Pakabinamas filtras

Įrengus šį filtrą, į akvariumą įeina tik pora vamzdelių – vienu vanduo įsiurbiamas, o kitu – išvalytas grįžta atgal. Šie filtrai estetiški, nes negadina bendro akvariumo vaizdo, vandenį išvalo ne tik mechanškai, bet ir biologškai, be to, juos paprasta prižiūrėti.

Išorinis filtras

Apie **dugninį filtrą** reikėtų pasvarstyti dar prieš pradėnant įrenginėti akvariumą, nes norint akvariume tokio filtravimo būdo, po gruntu klojamos specialios grotelės. Tuomet, oro pompa aprūpina pakankamu deguonies kiekiu ir gera cirkuliacija, o gruntas savaime ima atlikinėti biologinio filtro funkciją.

Dugninis filtras

Akvariumo šildymas

Dažniausiai akvariumuose auginamos tropinės žuvis, todėl, suprantama, mūsų klimatas ir temperatūrų kaita joms gali būti pražūtingi. Dėl šios priežasties akvariumo šildymas yra būtinas. Akvariumo šildytuvai būna dviejų tipų – su termoregulatoriumi ir be jo. Dažniausiai naudojami ir kur kas patogesni yra šildytuvai su termoregulatoriumi. Kuo jie pranašesni? Sušildę vandenį iki nustatytos temperatūros, jie automatiškai išsijungia, todėl nereikia baimintis dėl vandens perkaitimo.

Akvariumui būtina įsigyti ir termometrą, kad, matydami esamą temperatūrą, žinotumėte keliais laipsniais vandens temperatūrą reikia pakelti. Galite įsigyti išorinių, klijuojamų prie išorinio akvariumo stiklo arba vidinių termometrų.

Termoreguliatorius

Aeracija

Vanduo turi būti ne tik švarus, bet ir prisotintas deguonies, kuris būtinas gerai žuvų gyvenimo kokybei užtikrinti. Paprastai akvariume esant pakankamam gyvų augalų kiekiui, deguonies turėtų pakakti, tačiau auginant daugiau žuvyčių, vien augalų išskiriamo deguonies neužteks. Tokiu atveju būtina įsigyti papildomą oro pompą, taip vadinamą oro kompresorių (burbuliatorių). Tiesa, kai kurie filtrai atlieka ir aeraciją, todėl perkdami filtrus visuomet pasiteiraukite, ar jame yra burbuliatorius. Oro kompresorius ne tik papildo vandenį deguonimi, bet ir išsklaido dalį žalingo anglies dioksido.

Oro kompresoriai

Oro pompos

Termometrai

Akvariumo apšvietimas

Akvariume, kuriame nėra gyvų augalų, apšvietimas reikalingas tik dėl harmoningo bendro grožio, todėl tokiai funkcijai atlikti geriausia rinktis žuvų spalvas išryškinantį apšvietimą. Labiausiai tam tinka mėlynų atspalvių lempos.

Tačiau šviesa būtina ne tik žuvytėms, bet ir gyviems vandens augalams. Tiesioginiai saulės spinduliai skatina dumblių augimą, todėl tokia šviesa nėra tinkama.

Akvariume su dangčiu apšvietimo lempos yra įstatomos į patį dangtį. Apšvietimas įrengiamas gaubte taip, kad šviesa sklįstų į indo gilumą.

Renkantis apšvietimą, reikėtų atkreipti dėmesį į lempų spektrą. Augaluose esantys chlorofilai nevienodai sugeria įvairaus ilgumo bangas, todėl verta rinktis 430-460 (raudona) ir 640-670 (mėlyna) spinduliuotes.

Šiltuose kraštuose dienos ilgumas yra vidutiniškai 12 valandų, todėl būtent toks apšvietimo laikas yra optimaliausias.

Dienos šviesos fluorescencinės lempos akvariumams.

Lempoms akvariumams, skleidžiančios raudoną šviesą, išryškina raudonus ir mėlynus žuvyčių ir augalų atspalvius.

Liuminescencinė lempa padeda sukurti natūralų akvariumo apšvietimą. Lempa skatina augalų fotosintezę, pabrėžia akvariumo žalumą bei skatina augalų vystymąsi.

Augalų pasirinkimas ir sodinimas

Pasirūpinus ir įrengus akvariumo aeravimo ir filtravimo priemones, metas išsirinkti augalus. Žali lapų atspalviai suteikia akvariumui harmonijos, o čia gyvenančioms žuvims tampa puikia priedanga ir mažina stresą. Žuvų jaunikliai augaluose gali pasislėpti nuo tykančių pavojų. Tačiau kyla klausimas – kokius augalus rinktis: gyvus ar dirbtinius?

Gyvi augalai ne tik gražūs, bet ir naudingi. Jie atlieka fotosintezę. Vandens augalams gaunant daug šviesos (dirbtinis akvariumo apšvietimas) jie sugeria anglies dioksidą ir išskiria deguonį, taip išgrynindami vandenį. Vandens aprūpinimas deguonimi yra gyvybiškai svarbus akvariumo žuvims. Be to, gyvi augalai padeda pašalinti nitratus, kuriuos jie sunaudoja kaip maistą. Tačiau jeigu akvariume auginatė žolėdes žuvis, gyvi augalai čia neužsisbus. Tokiu atveju rekomenduojama rinktis dirbtinius.

Kaip sodinti augalus?

Visus akvariumo augalus būtų galima suskirstyti į tris grupes: priekyje, viduryje ir fone sodinami augalai, todėl renkantis ir planuojant akvariumo apželdinimą, į tai būtina atsižvelgti.

Akvariumo priekyje sodinami nedideli augalai, kurie neužstoja vaizdo, jie neturi būti aukštesni nei 15 cm.

Pavyzdžiai:

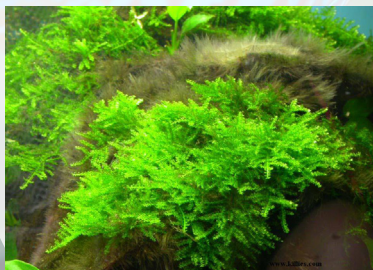
Cryptocoryne nevillii

Eleocharis parvula

Vesicularia dubyana

Anubias barteri

Akvariumo viduryje sodinami truputį aukštesni augalai.

Pavyzdžiai:

Anubias sp.

Ceratopteris thalictroides

Cabomba aquatica

Microsorium pteropus

Nymphaea lotus

Echinodorus grisebachii

Akvariumo fone (prie galinės akvariumo sienelės) geriausia sodinti aukštus augalus. Čia jie neužstos bendro vaizdo ir netrukdytų žuvytėms plaukioti.

Pavyzdžiai:

Vallisneria americana

Aponogeton crispus

Egeria densa

Myriophyllum aquaticum

Sodinant augalus svarbu žinoti, kad kuo aukštesnis ir didesnis augalas, tuo ilgesnės bus jo šaknys. Sodinant didesnius augalus būtina supilti daugiau grunto. Didiesiems augalams rekomenduojama parinkti vietą akvariumo gale bei šonuose. Žemesni augalai puikiai atrodo priešais akmenis ar urvus.

Prieš sodinant į gruntą, augalo šaknis reikia patrumpinti apie 2-3 cm, tai padės augalui greičiau įsitvirtinti. Taip pat pašalinkite pageltusius ir nulūžusius augalo lapus. Akvariumo grunte pirštu padarykite duobutę, į ją atsargiai įstatykite augalą, taip, kad šaknys neužsilenktų, užberkite jas žvyru ir švelniai paspauskite gilyn, o tada atsargiai šiek truktelėkite viršun, taip šaknys nebus per daug suspaustos. Vos pasodinus augalus, reikėtų iš karto pradėti pilti vandenį, kad nepradėtų vysti lapai, tačiau jeigu planuojate dar imtis dekoruoti akvariumą, būtinai augalus apipurkškite vandeniu ir nepamirškite to pakartoti, jeigu užtruksite ilgiau.

Akvariumo dekoracijos

Akvariumui dekoruoti galima naudoti medžio šakas, kokoso riešuto kevalą, stambius akmenis ar specialiai šiam tikslui skirtus dekor elementus. Svarbiausia dekoruojant nepersistengti ir palikti laisvos erdvės, taip pat nereikia stengtis išlaikyti simetrijos, geriau sukurti kontrastą – toks vaizdas atrodys gražiau, o akvariume gyvenančios žuvys turės daugiau erdvės plaukioti.

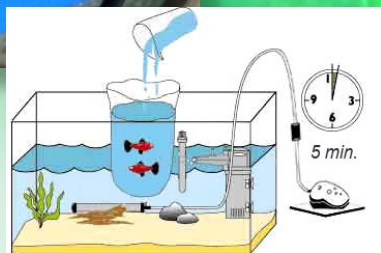
Vienas iš galimų dekorų variantų – galinės sienelės dekoravimas. Specializuotose parduotuvėse galima įsigyti natūralią žuvų aplinką imituojančios galinės sienelės dangos bei akmenis ar uolas atkartojančių galinių sienelių dekoracijų.

Dekoro elementų nereikėtų stengtis talpinti pačiame akvariumo centre, nes arčiau akvariumo šonų išdėlioti akcentai sukuria didesnės erdvės įspūdį. Derinant dekoracijas ir augalų sodinimą, galima sukurti harmoningą ir akiai mielą vaizdą, tad patartina šalia didesnės šakos ar akmens sodinti mažesnę augalą, o šalia mažų dekoracijų gražiai atrodys vešlesnė.

Vandens pripildymas

Įrengus akvariumą, pasodinus augalus, belieka pripildyti vandens. Tam, kad teisingai viską atliktumėte iki galo, reikia atsiminti keletą dalykų. Akvariumui pripildyti galima naudoti vandenį tiesiai iš vandentiekio, tačiau jį reikia prieš tai 1–2 paras palikti nusistovėti. Tokiu būdu iš vandens pasišalina chloras, kuris gali būti nuodingas žuvisms.

Pilant vandenį į akvariumą, srovę patariama paleisti ant akvariumo vidinės pusės stiklo arba ant akmenų, kad nesusidrumstų gruntas ar srovė neišplautų augalų.

Įrengus akvariumą, patartina bent savaitę palaukti, kol filtras „įsidirbs“ ir jo darbas taps efektyvus. Be to, vandens augalams reikia laiko įsišaknyti ir tik tuomet šiame akvariume galite apgyvendinti žuvelės.

